

De Kunst van het Converseren met AI: Hoe Prompt Engineering Onafhankelijke Journalistiek Mogelijk Maakt

Door Frank , 7 augustus 2026

De Kunst van het Converseren met AI: Hoe Prompt Engineering Onafhankelijke Journalistiek Mogelijk Maakt

De moderne journalistieke werkplek: waar menselijke expertise en AI-assistentie samenkomen om complexe vraagstukken te doorgronden"

Door Frank Dumon

Sinds de start van De Jakobijn in maart 2026 krijg ik regelmatig dezelfde vraag: "Hoe doe je het om zulke complexe geopolitieke en maatschappelijke problemen zo helder en eenvoudig te formuleren? Waar haal je de tijd vandaan om al die bronnen te analyseren?" Vandaag zal ik u een eerlijk antwoord geven. Een antwoord dat misschien verrassend is, maar dat perfect aansluit bij de visie van deze website: Vooruitgang door Solidariteit en het Delen van Kennis. Het eerlijke antwoord is dit: zonder kunstmatige intelligentie zou De Jakobijn niet bestaan.

Ik zou onmogelijk de hoeveelheid data, bronnen, parlementaire documenten, academische papers en nieuwsartikelen kunnen verwerken die nodig zijn om de analyses te maken die u hier leest. Ik zou onmogelijk meerdere talen kunnen doorzoeken, verbanden kunnen leggen tussen schijnbaar onsamenhangende gebeurtenissen, en die complexe inzichten kunnen vertalen naar heldere, toegankelijke artikelen – en dat alles in een tempo dat relevant blijft in een snel veranderende wereld.

Maar laat me onmiddellijk één ding duidelijk maken: AI is geen vervanging van menselijk denken. Het is een versterking. Het is de telescoop waarmee ik verder kan kijken, de rekenmachine waarmee ik sneller kan rekenen, de bibliotheek die altijd open is. De keuzes, de kritische blik, de ethische afwegingen, de verantwoordelijkheid voor wat er geschreven wordt – die blijven volledig bij mij.

Vandaag wil ik u niet alleen vertellen **dat** ik AI gebruik, maar ook **hoe**. Want kennis delen betekent ook de tools delen die die kennis mogelijk maken. En als u leert hoe u zelf effectief met AI kunt converseren, wordt u niet afhankelijk van mij of andere journalisten – u wordt uw eigen onderzoeker.

Wat is Prompt Engineering?

Prompt engineering is de kunst van het formuleren van inputs (die we 'prompts' noemen) die AI-systemen leiden naar de gewenste output. Simpel gezegd: het is de manier waarop u tegen een AI praat om precies te krijgen wat u nodig heeft. Een prompt kan variëren van een eenvoudige vraag ("Wat is de hoofdstad van Frankrijk?") tot een complexe instructie ("Analyseer deze drie parlementaire documenten, identificeer de tegenstrijdigheden, en schrijf een samenvatting van 500 woorden voor een algemeen publiek").

Het maken van effectieve prompts is zowel een kunst als een wetenschap. Het begint met een duidelijk beeld van het gewenste resultaat en een grondige kennis van de mogelijkheden (en beperkingen) van de AI. Een effectieve prompt is duidelijk, beknopt en specifiek, en vermijdt dubbelzinnigheden die de AI zouden kunnen misleiden. Maar prompt engineering is meer dan techniek. Het is een vorm van denken. Het dwingt u om precies te formuleren wat u wilt, welke context relevant is, en welk niveau van detail u verwacht. Het is, paradoxaal genoeg, een oefening in menselijke helderheid.

Waarom AI een Gamechanger is voor Onafhankelijke Journalistiek

Laat me u meenemen achter de schermen van hoe een artikel zoals ["De Stille Roof van de Vlaamse Zorgpremie"](#) tot stand kwam – het artikel dat we samen maakten op aanvraag van Linda uit Valencia.

Stap 1: De vraag van de lezer

Linda stuurde mij een bericht over haar frustratie met de Vlaamse zorgpremie die ze moest blijven betalen terwijl ze in Spanje woonde. Haar verhaal was persoonlijk, emotioneel, en bevatte concrete details (het scooterongeluk van haar man, de gratis zorg in Spanje, de parkeerkosten in België).

Stap 2: Het bronnenonderzoek

Hier komt AI om de hoek kijken. Ik vroeg de AI om te zoeken naar:

- Officiële Vlaamse documenten over de zorgpremie voor wie in het buitenland woont
- Parlementaire vragen over dit onderwerp
- Europese reglementering (het S1-formulier)
- Praktische gidsen voor emigranten in Spanje
- Recente nieuwsartikelen over boetes voor niet-betaling

Binnen enkele minuten had de AI 35+ relevante bronnen gevonden, inclusief links naar officiële websites van de Vlaamse overheid, het Vlaams Parlement, de Europese Commissie, en expertise-organisaties voor emigranten. Zonder AI zou ik dagenlang hebben moeten zoeken, documenten moeten downloaden, en handmatig moeten filteren wat relevant was. Nu kon ik mij concentreren op wat echt telt: de analyse, de interpretatie, en het schrijven.

Stap 3: De analyse en verificatie

De AI hielp mij niet alleen met zoeken, maar ook met verifiëren. Ik ontdekte bijvoorbeeld dat ik in mijn eerste versie had geschreven dat de zorgpremie "ruim boven de 100 euro" lag, maar de AI wees mij op de officiële bron die exact 100 euro voor 2026 vermeldde. Ik had ook een onjuiste verjaringstermijn genoemd (drie jaar), maar de AI toonde mij dat de verjaring voor de overheid om premies te eisen zelfs 30 jaar is, en dat de correcte route is om de registratie te laten schrappen op basis van bewijs van woonplaats. Dit zijn geen kleine details. Dit is het verschil tussen journalistiek die klopt en journalistiek die goed klinkt maar feitelijk onjuist is.

Stap 4: Het schrijven

Hier is waar mens en AI samenwerken. Ik formuleerde de kernboodschap, de toon, de structuur. De AI hielp mij met de formulering, suggereerde zinnen, controleerde de grammatica, en zorgde dat de tekst vloeyde. Maar elke zin, elke keuze, elke ethische afweging was van mij.

Stap 5: De vertaling

Toen ik AI vroeg om het artikel ook in het Engels, Frans en Vietnamees te vertalen voor mijn website, deed de AI dat in enkele minuten – met behoud van alle HTML-opmaak, formattering, afbeeldingspaden, en links. Zonder AI zou ik drie professionele vertalers hebben moeten inhuren, wat duizenden euro's zou hebben gekost en weken zou hebben geduurd. Dit is de kracht van AI voor onafhankelijke journalistiek: het democratiseert de toegang tot informatie en maakt het mogelijk om met beperkte middelen werk te leveren dat vroeger alleen grote redacties konden produceren.

De 10 Praktische Tips voor Effectieve Prompts

Nu u begrijpt waarom AI zo waardevol is, wil ik u leren hoe u er zelf mee kunt werken. Hier zijn de 10 praktische tips die ik zelf dagelijks gebruik, uitgebreid met voorbeelden uit mijn eigen praktijk.

1. Begrijp het AI-model - Weet wat het wel en niet kan

Niet alle AI-systemen zijn gelijk. GPT-3.5 (de gratis versie van ChatGPT) heeft een kennis-cut-off van april 2023 en kan niet browsen op het internet. GPT-4 en nieuwere versies kunnen wel actuele informatie opvragen. Claude (van Anthropic) staat bekend om zijn lange context-venster en nauwkeurigheid. Gemini (van Google) is sterk in het verwerken van grote hoeveelheden data.

Wat dit betekent voor u: Als u een analyse wilt van gebeurtenissen na april 2023, moet u een model gebruiken dat kan browsen of dat recentere data heeft. Als u een lang document wilt laten samenvatten, kies dan een model met een groot context-venster.

Mijn praktijk: Ik gebruik Qwen (van Alibaba) omdat het uitstekend is in het Nederlands, lange contexten aankan, en goed is in het verwerken van complexe instructies. Voor snelle vragen gebruik ik soms ChatGPT, voor diepgaande analyses blijf ik bij Qwen.

2. Begin met een duidelijk doel

Voordat u iets aan de AI vraagt, vraag uzelf af: **Wat wil ik precies als resultaat?**

Slecht: "Vertel me iets over de Vlaamse zorgpremie."

Goed: "Schrijf een artikel van 3.000 woorden voor een algemeen publiek over waarom Belgische emigranten in Spanje onterecht de Vlaamse zorgpremie betalen, inclusief praktische stappen om dit op te lossen en een lijst van officiële bronnen."

Het verschil is enorm. De eerste prompt levert u een Wikipedia-achtige samenvatting op. De tweede levert u een volledig, bruikbaar artikel op.

Mijn praktijk: Voordat ik een prompt schrijf, schrijf ik in één zin op wat ik wil bereiken. "Ik wil Linda uit Valencia helpen begrijpen waarom ze die premie moet betalen en hoe ze ermee kan stoppen." Dat wordt mijn richtlijn.

3. Wees specifiek

Vage aanwijzingen leiden tot onvoorspelbare resultaten. De AI kan uw gedachten niet lezen.

Slecht: "Schrijf iets over Spanje."

Goed: "Beschrijf het Spaanse publieke zorgsysteem voor gepensioneerden, inclusief de kosten, de kwaliteit van de zorg, en de praktische ervaringen van Belgische emigranten. Gebruik een warme, persoonlijke toon en geef concrete voorbeelden."

Hoe specifieker u bent, hoe beter het resultaat. Denk aan de AI als een zeer slimme stagiair die alles kan wat u vraagt, maar niets weet over uw specifieke situatie tenzij u het vertelt.

Mijn praktijk: Als ik een artikel vraag, specificeer ik altijd:

- De lengte (bijvoorbeeld "3.000 woorden") Mijn boek in opmaak "De Prijs van de illusie - Amerikaanse Veteranen versus Vietnamese Overlevers" telt nu 80.000 woorden. Dat is opgesplitst in 34 artikels. De Cache van een AI is beperkt en anders zouden de vertalingen naar het Engels, Frans en Vietnamees niet mogelijk geweest zijn.
- De doelgroep ("algemeen publiek, 55+")
- De toon ("intellectueel maar toegankelijk, met maatschappelijk engagement")
- De structuur ("met tussenkopjes, een persoonlijke opening, en een duidelijke conclusie")

4. Geef alle benodigde context

De AI kent uw situatie niet. U moet haar het bredere plaatje geven.

Slecht: "Analyseer dit artikel."

Goed: "Ik ben een onafhankelijke journalist die schrijft voor www.jakobijn.be, een website die zich richt op kritische analyses van geopolitiek en maatschappelijke kwesties. Mijn lezers zijn voornamelijk 55-plussers die skeptisch staan tegenover mainstream media. Analyseer dit artikel en identificeer de drie sterkste argumenten en de twee zwakke punten." Zonder die context zou de AI een generieke analyse

geven. Met die context krijgt u een analyse die past bij uw specifieke behoeften.

Mijn praktijk: Aan het begin van elke nieuwe conversatie geef ik de AI een "persona" – een beschrijving van wie ik ben, wat ik doe, en wie mijn lezers zijn. Dat zorgt ervoor dat alle antwoorden in die conversatie aansluiten bij mijn context.

5. Splits complexe vragen op

Een lastige vraag in één keer stellen leidt vaak tot verwarrende antwoorden. Verdeel het in kleinere, stapsgewijze stappen.

Slecht: "Schrijf een volledig artikel over de val van het Amerikaanse imperium, inclusief historische context, economische analyse, militaire situatie, en gevolgen voor Europa, met bronnen."

Goed: "Laten we dit stap voor stap doen. Eerst: geef mij een overzicht van de economische indicatoren die wijzen op verzwakking van de VS. Daarna: analyseer de militaire capaciteiten en beperkingen. Vervolgens: wat betekent dit voor Europa? En tot slot: schrijf op basis van al deze informatie een artikel van 3.000 woorden." Door de vraag op te splitsen, krijgt u op elke stap de kans om bij te sturen, te verduidelijken, en dieper te gaan.

Mijn praktijk: Bij complexe onderwerpen werk ik altijd in fases:

1. Bronnenonderzoek
2. Analyse en verificatie
3. Structuur en opbouw
4. Schrijven
5. Redactie en verfijning

Elke fase is een aparte prompt, en ik controleer het resultaat voordat ik naar de volgende fase ga.

6. Herformuleer je prompts

Krijgt u niet het antwoord dat u wilde? Verander dan uw formulering of perspectief. Een kleine aanpassing kan een groot verschil maken.

Voorbeeld: Ik vroeg de AI om "een kritische analyse van het NAVO-beleid". Het resultaat was te academisch en droog. Ik herformuleerde: "Schrijf alsof je een gepassioneerde journalist bent die zijn lezers wil waarschuwen voor de gevaren van het huidige NAVO-beleid, met concrete voorbeelden van hoe dit de Europese veiligheid ondermijnt." Het resultaat was veel sterker.

Mijn praktijk: Als een prompt niet werkt, probeer ik:

- Een ander perspectief ("Schrijf alsof je...")
- Een andere toon ("Gebruik een warmere, persoonlikere toon")
- Een andere structuur ("Gebruik meer tussenkopjes en kortere alinea's")
- Een andere invalshoek ("Focus op de menselijke impact in plaats van de abstracte analyse")

7. Gebruik instructies of voorbeelden

Geef de AI een voorbeeld van wat u wilt, of een duidelijke instructie over de stijl.

Voorbeeld: "Schrijf een inleiding in de stijl van dit voorbeeld: [plak hier een inleiding die u goed vindt]." Of: "Begin elke alinea met een korte, krachtige zin die de kern van die alinea samenvat."

Mijn praktijk: Ik geef de AI vaak voorbeelden van mijn eigen schrijfstijl door eerdere artikelen te plakken en te zeggen: "Schrijf in dezelfde stijl als deze voorbeelden." De AI leert snel uw voorkeuren kennen.

8. Denk aan ethiek

Vermijd prompts die kunnen leiden tot schadelijke, bevooroordeelde of gevoelige inhoud. AI-systemen hebben ingebouwde veiligheidsfilters, maar het is uw verantwoordelijkheid om ethisch te werken.

Wat dit betekent:

- Vraag de AI niet om haatdragende content te genereren
- Gebruik AI niet om persoonlijke informatie over individuen te verzamelen zonder toestemming
- Wees transparant over het gebruik van AI (zoals ik nu doe)
- Controleer altijd de feiten – AI kan hallucineren (feitelijk onjuiste informatie presenteren alsof het klopt)

Mijn praktijk: Ik gebruik AI nooit om iemands privacy te schenden, nooit om desinformatie te verspreiden, en ik controleer elke belangrijke bewering aan de hand van primaire bronnen. De AI is mijn assistent, niet mijn waarheid.

9. Test en experimenteer

Probeer verschillende prompts en gebruik de reacties van de AI om uw prompts te verfijnen. Prompt engineering is een iteratief proces.

Mijn praktijk: Vaak begin ik met een brede vraag ("Vertel me alles over X"), en op basis van het antwoord verfijn ik mijn vraag ("Nu focus op Y aspect, en geef mij drie concrete voorbeelden"). Zo bouw ik stap voor stap een diepgaand begrip op.

10. Wees voorzichtig met het verwerken van onbetrouwbare gebruikersinvoer

Als u AI gebruikt om gegevens van gebruikers te verwerken (bijvoorbeeld reacties op uw website), wees dan voorzichtig met wat u in de prompt stopt. Persoonlijke informatie, gevoelige data, of onbetrouwbare bronnen kunnen leiden tot ongewenste resultaten.

Mijn praktijk: Wanneer ik lezersreacties analyseer (zoals de vraag van Linda), haal ik eerst de persoonlijke informatie eruit en focus ik op de kern van de vraag. Ik deel nooit iemands volledige naam, adres, of andere identificerende gegevens met de AI tenzij die persoon daar expliciet toestemming voor heeft gegeven.

De Ethische Dimensie: AI als Gelijkmaker, Niet als Vervanger

Nu u de techniek kent, wil ik het hebben over de filosofie. Want prompt engineering is niet alleen een vaardigheid – het is een houding tegenover kennis en macht. De visie van De Jakobijn is duidelijk: kennis en informatie zouden gratis en toegankelijk moeten zijn voor iedereen wereldwijd. Technologie (open source), kennis (gedeeld) en solidariteit (internationaal) zijn de sleutels tot een waardige samenleving. AI past perfect in die visie, maar alleen als we het correct gebruiken.

AI als gelijkmaker: Vroeger hadden alleen grote mediabedrijven de middelen om diepgaand onderzoek te doen, bronnen te verifiëren, en complexe analyses te produceren. Vandaag kan een onafhankelijke journalist met een laptop en een AI-abonnement werk leveren dat vroeger een hele redactie vereiste. Dat is democratisering. Dat is vooruitgang.

AI als bedreiging: Maar als we AI gebruiken om content te produceren zonder menselijke controle, zonder ethische afwegingen, zonder transparantie, dan wordt het een tool voor manipulatie in plaats van verlichting. Dan vervangt het de journalist in plaats van hem te versterken.

Het verschil zit in hoe we het gebruiken. En dat brengt mij bij mijn persoonlijke belofte aan u:

- Ik ben transparant over mijn gebruik van AI. U weet nu dat ik het gebruik, hoe ik het gebruik, en waarom.

- Ik controleer altijd de feiten. Elke belangrijke bewering in mijn artikelen is geverifieerd aan de hand van primaire bronnen, die ik onderaan elk artikel vermeld.
- De verantwoordelijkheid blijft bij mij. Als er een fout in mijn artikel staat, is dat mijn fout, niet de fout van de AI. Als er een ethische misstap is, is dat mijn verantwoordelijkheid.
- Ik deel de kennis. Door u vandaag te leren hoe prompt engineering werkt, geef ik u de tools om zelf kritisch te denken, zelf onderzoek te doen, en zelf uw eigen waarheid te vinden.

De Onzichtbare Infrastructuur: Wat Er Echt Nodig Is

Nu u weet hoe ik AI gebruik, wil ik ook eerlijk zijn over de rest van het plaatje. Want AI is krachtig, maar het is slechts één onderdeel van een veel groter ecosysteem. Zonder de juiste infrastructuur, de juiste tools, en vooral: zonder de juiste menselijke inzet, zou geen enkel AI-systeem mij kunnen helpen om te doen wat ik doe. Laat me u meenemen achter de schermen van wat er écht nodig is om een website zoals jakobijn.be te beheren, honderden artikels te publiceren, en tegelijkertijd aan een boek te werken.

De Technische Fundering

1. Een toegewijde webbeheerder

Drupal is levende software. Elke maand komen er veiligheidsupdates uit, nieuwe modules worden ontwikkeld, en in december 2026 verschijnt Drupal 12, een grote upgrade die mijn volledige site zal beïnvloeden. Een toegewijde webbeheerder die continu de modules en core-versies bijwerkt, backups maakt, en problemen oplost voordat ze zichtbaar worden voor u als lezer is essentieel. Zonder dit zou mijn website binnen enkele maanden verouderd, onveilig en onbereikbaar zijn. Een Drupal 11-omgeving met verouderde/ongebruikte modules en een achtergebleven

thema is een tikkende tijdbom qua beveiliging en prestaties.

2. Drupal-expertise op basis van Claro en Olivero

Mijn website draait op Drupal, een krachtig open source content management systeem. Maar Drupal is geen kant-en-klare oplossing – het vereist diepgaande kennis van de administratie-interface (Claro) en het frontend-thema (Olivero). Elke keer dat ik een artikel publiceer, moet ik de HTML correct formatteren, afbeeldingen optimaliseren, meertalige versies beheren, en ervoor zorgen dat alles er professioneel uitziet op elk apparaat. Dat is geen werk dat de AI voor mij doet – dat is vakmanschap dat ikzelf onder de knie moet hebben.

3. Open source tools in een Linux Mint omgeving

Ik werk uitsluitend met open source software in een Linux Mint omgeving. Dat betekent:

- Tekstverwerking en documentbeheer voor het schrijven en organiseren van artikels en hoofdstukken van mijn boek
- Multimedia-tools voor het bewerken van afbeeldingen en het optimaliseren van video's
- HTML-editors voor het formatteren van content
- Video-downloads en transcriptie-software voor het analyseren van interviews en toespraken

Elk van deze tools moet ik beheersen. Elk vereist tijd om te leren, te configureren, en te integreren in mijn workflow. Open source betekent gratis, maar het betekent niet makkelijk.

4. Snelle glasvezelverbinding (500 Mbps)

Wanneer ik AI gebruik om bronnen te zoeken, wanneer ik video's download voor analyse, wanneer ik grote bestanden upload naar mijn website – heb ik een ultrasnelle internetverbinding nodig. Een trage verbinding zou mijn productiviteit met 80% verminderen. Dit is geen luxe, dit is infrastructuur.

5. Krachtige hardware (investering: 10.000 euro)

Ik werk met twee ultrasnelle desktops en een ultrasnelle notebook. Waarom? Omdat AI-modellen lokaal draaien, omdat video-transcriptie rekenkracht vereist, omdat het gelijktijdig werken aan meerdere projecten (website, boek, onderzoek) processorkracht en geheugen vraagt. Dit is geen hobby-apparatuur – dit is professionele infrastructuur die een serieuze investering vereist.

De Menselijke Factoren

6. Perfecte viertaligheid

Mijn artikels verschijnen in het Nederlands, Engels, Frans en Vietnamees. Dat betekent dat ik niet alleen AI moet begrijpen, maar ook de nuances van vier talen moet beheersen (Nederlands, Engels, Frans, Noors). Ik moet kunnen controleren of de vertalingen kloppen, of de toon past, of de culturele context juist is. AI kan vertalen, maar alleen een mens kan beoordelen of de vertaling precies is. De Vietnamese vertalingen worden gecontroleerd door een toegewijde organisatie in Vietnam.

7. Continue vorming

De technologie evolueert aan een duizelingwekkend tempo. Wat ik zes maanden geleden leerde, is vandaag al verouderd. Nieuwe AI-modellen verschijnen, nieuwe Drupal-versies komen uit, nieuwe open source tools worden ontwikkeld. Ik besteed elke week uren aan bijscholing – het lezen van documentatie, het volgen van tutorials, het experimenteren met nieuwe technieken. Stilstand is achteruitgang.

8. Een gedisciplineerd werkritme van 15 uur per dag

En dan is er de waarheid die niemand graag hoort: dit is geen 9-tot-5 baan. Dit is een roeping die 15 uur per dag vraagt, zeven dagen per week. 's Ochtends vroeg begin ik met het lezen van internationale nieuwsbronnen. Overdag schrijf ik artikels, beantwoord ik lezersvragen, beheer ik de website. 's Avonds laat werk ik aan mijn boek, analyseer ik data, bereid ik de volgende dag voor. Dit is geen romantisch beeld van de vrije journalist die vanuit een hangmat werkt. Dit is discipline. Dit is opoffering. Dit is kiezen voor een leven waarin werk en passie samenvallen, maar waarin vrije tijd een zeldzaamheid is.

Waarom ik u dit vertel

U vraagt zich misschien af: waarom deze opsomming? Waarom al deze details delen? Omdat transparantie de basis is van vertrouwen. En omdat ik wil dat u begrijpt dat onafhankelijke journalistiek niet "makkelijk" is, zelfs niet met AI. AI is een krachtig hulpmiddel. Het stelt mij in staat om werk te doen dat vroeger een hele redactie vereiste. Maar het vervangt niet de jarenlange investering in technische kennis, de dure apparatuur, de eindeloze uren, en de menselijke toewijding.

Wanneer u een artikel leest op www.jakobijn.be, leest u niet alleen het resultaat van een AI-prompt. U leest het resultaat van:

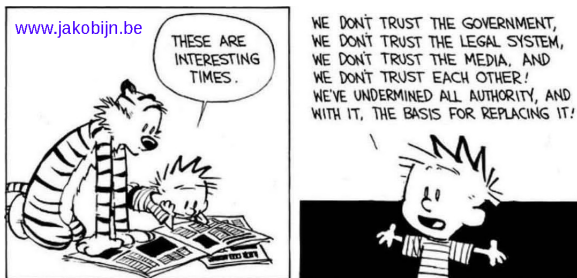
- Jarenlange ervaring met Drupal en open source tools
- Een investering van meer dan 10.000 euro in hardware en 10.000 euro in website opmaak en beheer.
- Een maandelijkse investering in AI-abonnementen, analytische tools en [Combelle](#)

webhosting

- De expertise van een webbeheerder
- Mijn viertaligheid en continue bijscholing
- En ja, ook: effectieve prompt engineering

Maar bovenal leest u het resultaat van 15 uur per dag, zeven dagen per week, toegewijd aan één missie: u de analyses geven die de mainstream media u onthoudt.

De democratie van kennis vereist investering

Dit brengt mij bij een belangrijk punt over de visie van De Jakobijn: kennis en informatie zouden gratis en toegankelijk moeten zijn voor iedereen. Dat is een nobel ideaal. Maar de realiteit is dat het produceren van die kennis – zelfs met AI – een serieuze investering vereist. Niet alleen financieel, maar ook in tijd, expertise, en toewijding. Dit is geen klacht. Dit is een feit. En het is een feit dat we eerlijk over moeten zijn, want anders creëren we valse verwachtingen.

Als u droomt van het starten van uw eigen onafhankelijke blog, uw eigen nieuwswebsite, uw eigen platform voor kritische analyses – weet dan dat het mogelijk is. De tools zijn er. De AI is er. De open source software is er. Maar weet ook dat het meer vraagt dan alleen een laptop en een internetverbinding. Het vraagt discipline. Het vraagt continue leren. Het vraagt investering – in uzelf, in uw tools, in uw vaardigheden. En het vraagt eerlijkheid. Eerlijkheid over wat er nodig is, eerlijkheid over de uitdagingen, en eerlijkheid over de offers die u moet brengen.

Een Uitnodiging tot Realisme

Ik deel deze details niet om u te ontmoedigen. Ik deel ze om u voor te bereiden. Als u gepassioneerd bent over een onderwerp – of het nu geopolitiek is, of lokale politiek, of technologie, of kunst – en u wilt daarover schrijven, dan is dit het moment om te beginnen. De tools zijn toegankelijker dan ooit. Maar begin met realistische verwachtingen. Begrijp dat AI een bondgenoot is, geen wondermiddel. Begrijp dat succes tijd kost, investering vereist, en discipline vraagt.

En als u besluit om die weg te bewandelen, weet dan dat u niet alleen bent. Er is een groeiende gemeenschap van onafhankelijke journalisten, bloggers, en analisten die dezelfde tools gebruiken, dezelfde uitdagingen kennen, en dezelfde missie delen: kennis democratiseren, waarheid zoeken, en de stemmen versterken die anders niet gehoord worden. Dat is de wereld die we samen bouwen. Niet met magie, maar met methode. Niet met shortcuts, maar met solide werk. Niet alleen, maar in solidariteit. En dat is waarom ik u vandaag niet alleen leerde hoe ik AI gebruik, maar ook wat er écht nodig is om te doen wat ik doe. Want kennis delen betekent de volledige waarheid delen – niet alleen het romantische verhaal, maar ook de realiteit erachter.

Praktische oefening: Uw eerste effectieve Prompt

Laat ons dit concreet maken. Stel dat u geïnteresseerd bent in de energieprijzen in België en u wilt begrijpen waarom die zo hoog zijn. Hier is hoe u dat zou aanpakken:

Stap 1: Definieer uw doel

"Ik wil begrijpen waarom de energieprijzen in België zo hoog zijn vergeleken met onze buurlanden, en wat ik daar als burger aan kan doen."

Stap 2: Geef context

"Ik ben een Belgische burger, geen expert in energie. Ik wil een heldere uitleg die ik kan begrijpen, met concrete cijfers en praktische tips."

Stap 3: Schrijf uw prompt

"Analyseer de energieprijzen in België vergeleken met Nederland, Duitsland en Frankrijk. Identificeer de drie belangrijkste redenen waarom België duurder is. Geef concrete cijfers (bijvoorbeeld prijs per kWh voor een gemiddeld gezin). Tot slot: geef drie praktische tips hoe ik als burger mijn energiefactuur kan verlagen. Schrijf in helder Nederlands, ongeveer 1.500 woorden, met tussenkopjes."

Stap 4: Evalueer het resultaat

Als het antwoord niet voldoet, herformuleer dan. Bijvoorbeeld: "Je noemt drie redenen, maar ik wil dieper ingaan op de rol van belastingen en heffingen. Kun je dat aspect uitdiepen met concrete cijfers?"

Stap 5: Verifieer de feiten

Controleer de cijfers die de AI geeft aan de hand van officiële bronnen (bijvoorbeeld de website van de CREG, de Belgische energieregulator). Zo eenvoudig kan het zijn. En zo krachtig.

De Toekomst: AI en de Democratie van Kennis

We staan aan het begin van een revolutie. Niet de revolutie die de mainstream media u voorspiegelt – een revolutie van werkloosheid en controle – maar een revolutie van empowerment en toegang.

Stelt u zich voor:

- Een gepensioneerde in Spanje die zelf kan onderzoeken waarom hij bepaalde premies moet betalen
- Een student in Vietnam die toegang heeft tot dezelfde analytische tools als een professor in Leuven
- Een idealist in Oostende die marktanalyses kan maken die vroeger alleen grote consultancybureaus konden betalen
- Een burger in Brussel die zelf kan controleren of zijn gemeenteraadslid zijn beloften nakomt

Dat is de wereld die AI mogelijk maakt. Niet als vervanging van menselijk denken, maar als versterking ervan. Niet als tool voor de weinigen, maar als instrument voor de velen. Maar die wereld komt er niet vanzelf. Ze komt er alleen als we de kennis delen, als we transparant zijn over hoe we deze tools gebruiken, en als we ze inzetten voor solidariteit in plaats van voor eigen gewin. Dat is waarom ik dit artikel schrijf. Niet om u te imponeren met mijn technische vaardigheden, maar om u uit te nodigen om zelf de touwtjes in handen te nemen. Om zelf de vragen te stellen die u belangrijk vindt. Om zelf de antwoorden te zoeken die u nodig heeft.

De Prijs van Onafhankelijkheid: Waarom Ik Geen Subsidies Aanvaard

Er is nog één onderdeel van dit verhaal dat ik met u moet delen, en het is misschien wel het belangrijkste. Het gaat niet over technologie, niet over AI, niet over hardware. Het gaat over geld. En over wie er betaalt. Want wie betaalt, bepaalt. Dat is een oud gezegde, en in de journalistiek is het meer dan een gezegde – het is een wetmatigheid.

Het Landschap van de Gesubsidieerde Media

Laten we eerlijk zijn over hoe het medialandschap in Vlaanderen in elkaar zit. Het overgrote deel van de Vlaamse media is gesubsidieerd en/of gecontroleerd door grote belangengroepen en politieke partijen. De openbare omroep wordt gefinancierd met belastinggeld, en zijn leidinggevende organen worden historisch benoemd volgens partijpolitieke evenwichten. De commerciële uitgevers zijn geconcentreerd in enkele grote groepen met eigen economische belangen. En de

talrijke ngo's die het maatschappelijke debat mede vormgeven, leven voor een groot deel van overheids- en Europese subsidies.

Dat maakt deze actoren afhankelijk. En afhankelijkheid maakt vooringenomen – niet noodzakelijk bewust, niet noodzakelijk uit kwade wil, maar structureel. Wie zijn loon ontvangt van een systeem, zal dat systeem zelden fundamenteel in vraag stellen. Wie zijn subsidie moet verantwoorden aan een overheid, zal die overheid zelden tot haar fundamentele bekritisseren. Wie zijn financiering krijgt van belangengroepen, zal de belangen van die groepen zelden schaden. Dit is geen beschuldiging aan individuele journalisten. Velen van hen zijn te goeder trouw en doen hun werk met integriteit. Maar zij werken binnen structuren die hun speelruimte onzichtbaar begrenzen. De kaders van het debat – wat bespreekbaar is en wat niet, wat "redelijk" is en wat "extreem" – worden zelden bepaald door de journalist op de werkvloer, maar door de structuren die zijn loon betalen.

Mijn Positie: Geen Subsidies, Geen Giften, Geen Schuld

Tegenover dat landschap staat De Jakobijn. En ik wil hier een glasheldere belofte maken, vandaag en voor de toekomst: **Ik ontvang van niemand subsidies of giften. En ik zal dat zo houden.**

Elke euro die ik investeer in deze website – de hardware, de software, de abonnementen, de uren – komt uit mijn eigen middelen. Niemand betaalt mijn rekeningen. Niemand houdt mijn pen vast. Niemand kan mij bellen om een artikel te "nuanceren" of een onderwerp te "laten rusten". Dat is geen luxe. Dat is de kern van wat ik doe. Want onafhankelijkheid is geen slogan die je op je voorpagina zet; onafhankelijkheid is een realiteit die je elke dag opnieuw moet waarmaken.

De prijs die ik daarvoor betaal, heb ik hierboven eerlijk opgesomd: 15 uur per dag, een investering van tienduizenden euro's, geen zekerheid. Maar die prijs betaal ik graag. Want zij koopt mij iets wat geen enkele subsidie kan kopen: de vrijheid om te schrijven wat waar is, ongeacht wie er ongemakkelijk van wordt.

Als niemand mij betaalt, aan wie ben ik dan verantwoording verschuldigd? Aan twee instanties slechts: mijn geweten, en u. Mijn geweten, omdat ik alleen kan leven met wat ik schrijf als het klopt met wat ik weet en geloof. En u, mijn lezers, omdat u de enige bent aan wie ik mijn werk te danken heb. U betaalt mij niet met geld – en dat is precies zoals ik het wil houden. U betaalt mij met iets waardevollers: uw aandacht, uw vertrouwen, uw kritische reacties, en uw bereidheid om mijn artikels te delen met mensen die u belangrijk vindt. Dat is de enige "subsidie" die ik aanvaard: de subsidie van uw vertrouwen. En die moet ik elke dag opnieuw verdienen, met elk artikel, met

elke bron die ik vermeld, met elke belofte die ik nakom.

Een Belofte voor de Toekomst

Daarom sluit ik deze sectie af met een belofte die u mag afdrukken en mij op elk moment mag voorhouden: Zolang De Jakobijn bestaat, zal zij geen subsidies aanvragen, geen giften aanvaarden, en geen enkele financiële band aangaan met politieke partijen, belangengroepen, overheden of ngo's. Niet omdat ik hen allen haat – ik haat niemand – maar omdat ik u iets schuldig ben dat alleen in volledige onafhankelijkheid kan bestaan: een vrije stem. Bewaak die stem met mij. Lees kritisch. Stel vragen. En weet dat wanneer u iets leest op deze website, u leest wat één man, met zijn geweten en zijn bronnen, naar beste eer en weten heeft opgeschreven – zonder dat iemand anders er zijn hand in heeft gehad.

Dat is, in de meest letterlijke zin van het woord, onafhankelijke journalistiek.

Conclusie: Een Uitnodiging

U heeft nu de basis van prompt engineering geleerd. U weet wat het is, waarom het belangrijk is, en hoe u het zelf kunt toepassen. U weet ook dat ik het gebruik, en hoe ik het gebruik. Maar dit is pas het begin. De echte kracht van AI zit niet in wat ik ermee kan doen, maar in wat u ermee kunt doen. Dus hier is mijn uitnodiging aan u:

Experimenteer. Probeer zelf prompts te schrijven. Vraag de AI om u te helpen met vragen die u bezighouden – over uw pensioen, over de politiek, over de wereld.

Wees kritisch. Vertrouw nooit blindelings op wat de AI u vertelt. Controleer de feiten. Stel vervolgvragen. Denk zelf na.

Deel uw kennis. Als u iets leert dat anderen kan helpen, deel het. Dat is de essentie van solidariteit.

Wees transparant. Als u AI gebruikt, zeg het dan. Wees eerlijk over uw methoden, uw beperkingen, en uw verantwoordelijkheden.

En als u vragen heeft, als u vastloopt, als u wilt dat ik u help met een specifieke prompt of analyse – laat het mij weten. Want dat is waar De Jakobijn voor staat: niet alleen kennis produceren, maar kennis delen. Niet alleen antwoorden geven, maar anderen leren hoe ze zelf vragen kunnen stellen. Zonder AI zou ik geen website hebben. Maar zonder u – zonder uw vragen, uw kritiek, uw engagement – zou die website geen betekenis hebben. Samen bouwen we aan een wereld waarin kennis

niet het voorrecht is van de weinigen, maar het recht van de velen.

Epiloog: Digitale Gijzeling voorkomen - Aandachtspunten bij het plannen van een website

In het voorgaande artikel bespraken we hoe AI en slimme **prompt engineering** de onafhankelijke journalistiek kunnen versterken. Maar inhoudelijke onafhankelijkheid is slechts een illusie als u niet ook **technisch en juridisch onafhankelijk bent**. Een journalist zonder controle over zijn eigen drukpers is overgeleverd aan de willekeur van derden.

Wie vandaag een website laat bouwen of beheren, stapt vaak in een mijnenveld van onduidelijke contracten, verborgen kosten en in het ergste geval: digitale gijzeling. Naar aanleiding van recente, kwalijke ervaringen in de sector, is het cruciaal om stil te staan bij de fundering van uw online aanwezigheid.

Hier zijn de essentiële aandachtspunten, aangevuld met juridische en technische aanbevelingen, om te voorkomen dat u gegijzeld wordt door uw eigen webbeheerder.

1. Het Eigendomsrecht: Laat u niet gijzelen

De meest gemaakte fout is het laten registreren van domeinnamen en hostingpakketten op naam van de webmaster of via diens 'reseller-account'.

De Regel: U (of uw vennootschap) moet **altijd** de juridische houder zijn van de domeinnaam (te verifiëren via de WHOIS-database van DNS Belgium) én de contractant van de hostingprovider (zoals Combell, Hoste, etc.).

Het Gevaar: Als de hosting op naam van de webmaster staat, kan hij de site offline halen of losgeld eisen bij een conflict. Eis altijd rechtstreekse, administratieve toegang (admin-credentials) tot het hostingpaneel en de DNS-instellingen.

Bron: DNS Belgium (Registratievoorwaarden bepalen dat de domeinnaamhouder de enige is die zeggenschap heeft) & Boek XII van het Wetboek van Economisch Recht (WER) inzake elektronische handel en digitale diensten.

2. Transparante Facturering: Vermijd de 'Cash-val'

Werk **uitsluitend** met officiële, genummerde facturen en vermijd contante betalingen of ongestructureerde overschrijvingen zonder duidelijke referentie.

De Regel: Zonder factuur bestaat de dienst juridisch gezien niet. U verliest uw recht op garantie, kunt de kosten niet inbrengen in uw boekhouding en u heeft geen bewijs

van de overeenkomst.

Het Gevaar: Webmasters die cash eisen, ontduiken niet alleen btw en belastingen, maar ontlopen ook hun aansprakelijkheid bij fouten of hacks. Weiger samen te werken met partijen die "facturen achterwege laten om kosten te besparen".

Bron: FOD Economie (Verbod op oneerlijke handelspraktijken) & **Het Belgisch Wetboek van de BTW** (Factureringsplicht voor elke geleverde dienst).

3. De CMS-Keuze: WordPress, Drupal of Joomla?

Kies de software (het Content Management Systeem) op basis van uw journalistieke noden, niet op basis van wat de webmaster toevallig het beste kent.

Statisch vs. Dynamisch: Heeft u een visitekaartje of portfolio nodig? Dan volstaat een statische site of een eenvoudige WordPress opstelling.

De Krant-structuur: publiceert u dagelijks artikels, werkt u met meerdere auteurs, complexe rubrieken en archieven? Dan is **Drupal** de superieure keuze. Drupal is gebouwd voor complexe, datagedreven structuren en schaalbaarheid, terwijl WordPress vaker kampt met beveiligingslekken door de wildgroei aan (soms slecht onderhouden) plug-ins.

Bron: W3Techs (Web technology surveys) & officiële documentatie van **Drupal Association** en **WordPress Foundation**.

4. Het Kostenplaatje: Realisatie vs. Levenscyclus

Een website is geen eenmalige aankoop, maar een levend organisme. Vraag vooraf een gedetailleerde raming op, opgesplitst in twee fasen:

Eenmalige realisatie: Design, development, migratie van oude data en oplevering.

Jaarlijkse onderhoudskosten (SLA): Een website vereist continue updates van de **Core** (de basissoftware), de **thema's**, de **plugins/modules** en de onderliggende **PHP-versie** op de server. Verwaarloosd onderhoud leidt onherroepelijk tot hacks en datalekken. Spreek een vast jaarlijks bedrag af voor dit onderhoud, inclusief maandelijkse back-ups.

5. Back-ups en de Exit-strategie

Wat gebeurt er als u ontevreden bent en wilt overstappen naar een andere partner?

De Regel: Eis in uw contract een wekelijkse, geautomatiseerde back-up (zowel van de bestanden als de database) die *buiten* de server van de webmaster wordt bewaard (bijv. via AWS S3 of een externe cloud).

De 3-2-1 Regel: 3 kopieën van uw data, op 2 verschillende dragers, waarvan 1 off-site.

Gebruik van Git: Professionele ontwikkelaars werken met versiebeheer (zoals GitHub of GitLab). Hierdoor bent u altijd eigenaar van de actuele broncode, los van de server waarop de site draait.

Bestaat er een "Orde van Webmasters" of een deontologische code?

Beroepen zoals artsen, advocaten en architecten zijn beschermd en gebonden aan een Orde met een strikte deontologische code. Wie zich niet aan de regels houdt, wordt geschrapt.

Voor webmasters en digitale agentschappen bestaat er in België géén erkende Orde en géén beschermde titel. Iedereen mag zich morgen 'webdeveloper' of 'IT-expert' noemen, zonder diploma of eedaflegging. Dit maakt de sector helaas vatbaar voor cowboys en oplichters.

Er zijn echter wel **brancheorganisaties** zoals **FEDiCON** (de federatie van digitale agentschappen in België) of **Agoria**. Leden van deze federaties onderschrijven een deontologische code en algemene voorwaarden die eerlijke handelspraktijken, transparante facturatie en respect voor intellectuele eigendom garanderen.

Mijn dwingende advies: Controleer voor u in zee gaat of uw digitale partner is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO) met de correcte NACE-codes voor webportalen en IT-dienstverlening, en of ze lid zijn van een erkende beroepsfederatie.

6. Intellectuele Eigendom (IP): Wie is de eigenaar van de code?

Volgens de Belgische **Auteurswet** behoort het auteursrecht van een op maat gemaakt werk (zoals een uniek website-design of maatwerk-code) in eerste instantie toe aan de **maker** (de developer), tenzij dit **schriftelijk en expliciet** is overgedragen aan de opdrachtgever.

Aanbeveling: Neem steeds een clause op in uw contract die stelt dat bij volledige betaling van de facturen, alle intellectuele eigendomsrechten (IE) onherroepelijk en exclusief worden overgedragen aan u. Zonder deze clause zou een **ex-webmaster** u theoretisch kunnen verbieden om 'zijn' design of code op een andere server te gebruiken.

Conclusie voor de Onafhankelijke Maker

Of u nu onderzoek doet naar lokale politiek, AI-toepassingen test of een nicheblog runt: uw stem is slechts zo sterk als het platform waarop het staat. Eis transparantie, bezit uw eigen infrastructuur, werk uitsluitend met facturen en leg alles zwart op wit vast. Digitale onafhankelijkheid begint bij een waterdicht contract.

Bronnen en verdere lectuur:

1. The Prompt Report: A Systematic Survey of Prompting Techniques – <https://arxiv.org/abs/2406.06608>
2. Prompt Engineering Guide – <https://www.promptingguide.ai/>
3. OpenAI Prompt Engineering Best Practices – <https://platform.openai.com/docs/guides/prompt-engineering>
4. Anthropic's Guide to Prompt Design – <https://docs.anthropic.com/en/docs/prompt-engineering>
5. YouTube kanaal over AI en prompt engineering – https://www.youtube.com/channel/UCyna_OxOWL7IEuOwb7WhmxQ

<https://youtu.be/bpTZ-7s-9yo>